

RETROSPECTIVĂ 2021 | România se modernizeaza, prin înființarea DNSC, si se pregateste de gazduirea Centrului European Cyber

Transformarea Centrului National de Securitate Cibernetica (CERT-RO) în Directorat National de Securitate Cibernetica (DNSC), precum si "unda verde" pe care România a primit-o pentru a gazdui Centrul european de competente industriale, tehnologice si de cercetare în domeniul securitatii cibernetice - Centrul Cyber sunt stirile anului în domeniul informatiei si comunicatiilor.

Pe de alta parte, mult-asteptata licitatie pentru frecventele 5G a ramas în expectativa, chiar daca încasarile la bugetul de stat puteau depasi 3,6 miliarde de lei, conform estimarilor Autoritatii Nationale pentru Administrare si Reglementare în Comunicatii (ANCOM).

România, pe harta europeana a securitatii cibernetice

La trei ani de când Comisia Europeana (CE) a lansat în dezbatere propunerea de regulament de instituire a Centrului Cyber al Uniunii Europene (UE), la jumătatea lunii aprilie a acestui an Consiliul UE a adoptat Regulamentului de înființare a acestei entitati si, implicit, gazduirea sa în România, la Bucuresti, ca urmare a deciziei rezultate din votul statelor membre, pe data de 9 decembrie 2020.

Prin activitatea Centrului, se va sprijini crearea de sinergii si parteneriate între actorii publici si privati din domeniu, mediul academic si industria de profil din UE, având rol esential în structurarea si orientarea demersurilor Uniunii Europene de configurare a unui ecosistem european în materie de securitate cibernetica. Centrul Cyber de la Bucuresti va reprezenta principalul organism de gestionare a fondurilor europene dedicate cercetarii în domeniul securitatii cibernetice disponibile prin Europa Digitala si Orizont Europa.

Propunerea de regulament de înființare a Centrului european de competente în domeniul industrial, tehnologic si de cercetare în materie de securitate cibernetica a fost lansata de Comisia Europeana în 2018, fiind negociata inclusiv pe durata Presedintiei române a Consiliului UE, în primul semestru al anului 2019.

Procedura de selectie pentru stabilirea locului în care va functiona noua entitate a fost organizata pe data de 9 decembrie 2020, la Bruxelles, si s-a finalizat, urmare votului statelor membre si a unui demers diplomatic intens al partii române, cu alegerea Bucurestiului. Statele membre înscrise în competitie au fost: Belgia (pentru Bruxelles), Germania (Munchen), Lituania (Vilnius), Luxemburg (Luxemburg), Polonia (Varsovia), Spania

(Leon) si România (Bucuresti).

Înfiintarea Centrul European de Securitate Cibernetica în România reprezinta, în viziunea Asociatiei Patronale a Industriei de Software si Servicii (ANIS), 'validarea expertizei românești într-un domeniu complex'.

Conform ANIS, România ocupa locul 6 în UE în privinta numarului de absolventi din IT&C, iar peste 27.000 de studenti se înscriu anual la facultati cu profil tehnologic. În plus, capitala României este cel mai important centru IT&C din tara, cu peste 83.000 de specialisti angajati în 118 companii tech si investitii de peste 1,1 miliarde de euro atrase în ultimii sapte ani în start-up-uri de tehnologie.

La nivel general, industria IT&C a contribuit la cresterea economica, în primul trimestru al anului 2020, cu aproape 40%, iar în 2019, contributia sectorului la formarea PIB a fost de 6%, arata statistica oficiala.

În paralel cu vestea care a confirmat ca România va gazdui Centrul Cyber al UE, un alt eveniment important merita punctat: transformarea CERT-RO în Directoratul National de Securitate Cibernetica (DNSC). Decizia fost luata de Guvern în data de 22 septembrie 2021, iar noua structura este considerata un proiect strategic pentru România, la care si-au adus contributia 20 institutii-cheie.

Astfel, DNSC va avea mai multe responsabilitati, adaptate nevoilor unei lumi în continua miscare si dezvoltare si urmeaza sa preia personalul, infrastructura si atributiile fostului CERT-RO, a carei structura si mod de operare depasite nu mai corespundeau evolutiilor din spatiul cibernetic, au precizat reprezentantii Guvernului.

Directoratul va îndeplini, printre altele, un rol important în implementarea noii Strategii Nationale de Securitate Cibernetica si în asigurarea respectarii de catre România a angajamentelor asumate la nivel international, inclusiv a celor legate de implementarea Strategiei de Securitate Cibernetica a UE, a Directivei NIS si NIS 2.0, precum si de Centrul european de competente în domeniul industrial, tehnologic si de cercetare în materie de securitate cibernetica (ECCC).

Licitatia pentru 5G - înca o data în asteptare

Semnalul autoritatilor în ceea ce priveste organizarea unei licitatii pentru acordarea frecventelor 5G au fost, înca de la începutul anului, vagi si fara vreo perspectiva.

Pe de o parte, oficialii ANCOM argumentau importanta unei astfel de licitatii prin faptul ca bugetul de stat se putea "îmbogati" cu peste 3,6 miliarde de lei din taxele de licenta, însa pe de alta parte, fluxul institutional batea pasul pe loc, blocat în hârții.

Viziunea Consiliului Concurentei era, însa, alta cu privire la beneficiile financiare pe care le-ar putea avea statul de pe urma licitatiilor pentru 5G. "În fiecare an, Guvernul își doreste sa faca bani din licitatie de 5G si nu cred ca e cea mai buna abordare. Important ar fi sa avem servicii bune, asa cum am avut la 4G, la preturi accesibile. Nu neaparat sa aducem foarte multi bani bugetului din taxele pe spectru", declara, în luna iulie, presedintele autoritatii de concurenta, Bogdan Chiritoiu.

Anterior acestei declaratii, în luna mai, Marian Murgulet, pe atunci presedintele Consiliului de Administratie (CA) al Societatii Nationale de Radiocomunicatii - Radiocom, mentiona, fara echivoc, faptul ca sansele pentru organizarea licitatiei 5G în România, în 2021, sunt zero, daca nu se întâmpla pasi relevanti în Parlament, pâna la finalul lunii iunie. Ce însemnau acei pasi relevanti? Finalizarea caietului de sarcini pentru licitatie, aprobarea în Parlament a Legii 5G si transpunerea în legislatia nationala a Codului european al comunicatiilor electronice, respectiv aprobarea Hotarârii de Guvern privind stabilirea cuantumurilor minime ale taxei de licenta pentru acordarea unor drepturi de utilizare a frecventelor radio.

Pe final de an, presedintele ANCOM, Vlad Stoica, a apreciat, într-o conferinta de presa, ca licitatia pentru spectrul 5G ar putea fi organizata în aproximativ 4-5 luni de la promulgarea Codului Comunicatiilor. 'Noi apreciem, fezabil, în trimestrul trei al anului viitor, poate daca avem noroc si mai repede", a precizat Stoica.

Pe data de 11 iunie, presedintele Klaus Iohannis a semnat decretul pentru promulgarea Legii privind adoptarea unor masuri referitoare la infrastructuri informatice si de comunicatii de interes national si conditiile implementarii retelelor 5G. În 7 iunie, Senatul a adoptat, în calitate de camera decizionala, proiectul de lege initiat de Guvern.

Estimarile oficiale arata ca tehnologia 5G urmeaza sa genereze, la nivel mondial, venituri de 225 de miliarde de euro, în 2025.

În tot acest tumult, un studiu ANCOM, publicat în februarie, arata ca 75% dintre români considera ca telefoanele mobile reprezinta principalele surse de radiatii, în timp ce doua din zece persoane (19%) au afirmat ca tehnologia 5G are efecte nocive asupra sanatatii oamenilor, florei si faunei.

În data de 23 noiembrie, ANCOM a anuntat, într-un comunicat de presa, ca RCS&RDS si Invite Systems SRL au câstigat licitatii de frecvente pentru comunicatii mobile în valoare de 42,7 milioane de euro, respectiv 700.000 de euro, de utilizare a unor blocuri de frecvente pentru comunicatii mobile de banda larga.

Suma pe care compania RCS&RDS o are de platit ca taxa de licenta este de 22 milioane de euro pentru spectrul din banda de 800 MHz, 17,2 milioane de euro pentru drepturile de utilizare din banda de 2600 MHz FDD si 3,5 milioane de euro pentru blocul de frecvente din banda de 2600 MHz TDD. Totodata, societatea Invite Systems S.R.L. a licitat si a câstigat drepturi de utilizare pentru 1 bloc de 5 MHz nepereche în banda de frecvente de 3400-3600 MHz, pentru o perioada cuprinsa între 1 ianuarie 2022 si 31 decembrie 2025, pentru care va avea de platit ca taxa de licenta suma de 700.000 euro.

Cifre-cheie în domeniul comunicatiilor din România, în 2021

* Cele mai noi date publicate de ANCOM cu privire la portabilitatea numerelor de telefon între retele releva faptul ca, în 13 ani de când s-a lansat serviciul respectiv, în România aproximativ 8,1 milioane de numere au fost transferate de la un operator la altul. Din acest total, aproape 850.000 de numere au fost portate doar în 2021, dintre care 804.890 de telefonie mobila si 44.544 numere de telefonie fixa.

În perioada analizata, RCS&RDS a primit în retea prin portare 431.185 de numere de telefonie mobila, urmat de Orange - cu 113.141 numere portate, Vodafone (108.850), Telekom Romania Mobile Communications (77.630) si Telekom Romania Communications (74.070).

În ceea ce priveste telefonie fixa, statistica ANCOM releva faptul ca RCS&RDS a primit în retea 24.461 de numere, urmata de Vodafone (6.143), GTS Telekom (5.167), Orange (5.120) si Telekom Romania Communications (1.582).

* Un alt raport al arbitrilor telecom publicat în acest an evidentiaza faptul ca, în 2020, telefonie mobila a fost serviciul cel mai afectat de incidente de securitate, cu un numar de 5,9 milioane de astfel de evenimente, dar în ansamblu, comparativ cu anul 2019, exista o scadere semnificativa a numarului de conexiuni afectate în cazul tuturor serviciilor de comunicatii electronice.

În perioada analizata, cele mai multe conexiuni afectate de incidentele semnificative sunt cele de telefonie mobila si SMS (5,9 milioane), urmate de serviciile de internet mobil (4,6 milioane), retransmisia programelor audiovizuale (peste 550.000), iar cel mai putin afectate au fost cele de Internet fix (aproximativ 451.000) si telefonie fixa (aproape 400.000).

Cele mai afectate au fost județele: Olt (75 incidente), Teleorman (65), Dolj (58) și Gorj (57). La polul opus s-au situat județele Satu Mare (7 incidente), Covasna și Botosani (cu câte opt incidente).

* În privința internetului, o statistică ANCOM, publicată în decembrie arată ca veniturile înregistrate de sectorul telecom din România au ajuns, în primul semestru din acest an, la 8,4 miliarde de lei (1,7 miliarde de euro), în scădere cu aproximativ 1% față de intervalul similar din 2020.

Datele centralizate de către arbitrul telecom arată, totodată, ca telefonie mobilă generează, în continuare, cel mai mare procentaj de venituri (36%), urmată de internetul fix și mobil - cu circa 33%, retransmisia programelor TV (14%), telefonie fixă (9%) și celelalte tipuri de rețele și servicii (circa 8%). În funcție de veniturile obținute din comunicații electronice, primii trei furnizori erau Orange - cu 25% cota, Vodafone - cu 24% și Grupul Telekom - cu 24%.

Numărul de conexiuni la internet fix, în România, a ajuns în primele șase luni ale anului, la 5,85 milioane, în creștere cu 3%, față de aceeași perioadă din anul anterior.

La nivel național, șapte din zece gospodării dețin conexiuni de internet fix. După numărul de conexiuni, primii trei furnizori erau RCS, cu 61%, Grupul Telekom - cu 17% și Vodafone - cu 12%.

În ceea ce privește internetul mobil, numărul total de conexiuni active, de 20,5 milioane, înregistrat în primele șase luni ale anului în curs, a rămas relativ neschimbat, iar circa 70% dintre acestea permit 4G și 5G.

Traficul mediu lunar a fost de 5,8 GB/locuitor, echivalentul a aproape 200 MB pe zi, iar în funcție de numărul de conexiuni active, primii trei furnizori erau: Orange - cu 39%, Vodafone - cu 25% și RCS - cu 20%.

La serviciile de voce, numărul de cartele SIM de telefonie mobilă active în România rămâne constant, în timp ce telefonie fixă își menține ritmul de scădere atât în ceea ce privește numărul de abonați, cât și al numărului liniilor de acces.

De asemenea, numărul de abonați la servicii TV a ajuns la 7,8 milioane, marja în care există o creștere de circa 3%, a abonaților prin cablu, care înseamnă și 77% din total. În același timp, numărul de abonați prin satelit, DTH sau IPTV a înregistrat o scădere de la an la an.

* Pe segmentul postal, cea mai recentă statistică oficială, publicată în octombrie, cu date valabile pentru 2020, arată ca valoarea totală a pieței serviciilor postale a fost de 3,7 miliarde lei, cu 22% mai mare decât în 2019.

În funcție de veniturile din servicii postale obținute în anul 2020, principalii competitori de pe piața serviciilor postale din România sunt Fan Courier, cu o cota de piață de 23%, Compania Națională Poșta Română (17%) și Sameday cu 12% din totalul veniturilor.

În 2020, serviciul universal a contribuit cu 36% la realizarea traficului postal și cu peste 16% la realizarea veniturilor totale ale sectorului.